

Doğa Fauna

Dr. Bülent Gözceliođlu [turkiye.dogasi@tubitak.gov.tr]

Vida Boynuzlu Keçi Markhor

Yabani keçiler içinde en büyük tür Himalayalar'ın kurak ve bozkır bölgelerinde yaşayan Markhor yaban keçisidir. Markhor, Urdu dilinde vida boynuzlu keçi anlamına gelir.

Vücut uzunlukları 132-186 cm, yükseklikleri 65-115 cm, ağırlıkları ise 40-110 kg arasında değişir. Erkekler ile dişiler arasında belirgin bir fark vardır. Erkekler, dişilerin iki katı büyüklüğünde olabilir. Ayrıca çenelerinde ve göğüslerinde daha fazla kıl olur, boynuzları da çok daha uzundur. Erkeklerin bir vida gibi kıvrımlı boynuzları 160 cm kadar olurken dişilerinki yalnızca 25 cm kadardır. Dişiler ortalama 8-9 birey içeren küçük sürüler oluşturur, erkekler ise yalnız yaşar.

Dağlık bölgelerde 600-3.600 metre rakım arasındaki bodur ormanların bulunduğu yerlerde yaşarlar. Yaz aylarında daha yüksek bir irtifaya çıkarlar ancak hava soğudukça daha düşük rakımlı alanlara inerler. Çevik oldukları için dağ yamaçlarında rahatlıkla dolaşırlar. Eşsiz geniş toynakları sayesinde kayalık arazilere tırmanabilir ve zıplayabilirler.

Kar leoparı, vaşak ve kurt gibi birçok doğal yırtıcı hayvanın avları arasındadır. Bununla birlikte insanlar tarafından da yasak olmasına rağmen boynuzları için avlanır. Bundan dolayı soyu tehdit altındadır.

